Najvyšší súd **5 Cdo 224/2010**
Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **E. Š.**, zastúpeného JUDr. P. K., proti žalovanému **S. B.**, IČO X., zastúpenému JUDr. I. H.H., **o vrátenie sumy za neoprávnené účtovanie dodávky tepla, príspevku do fondu opráv a vyplatenie vyrovnávacieho podielu po zániku členstva družstva,** vedenej na Okresnom súde Košice I, pod sp. zn. 23 C 90/2005, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. marca 2010, sp.zn. 3 Co 265/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 58,66 eur na účet jeho zástupcu JUDr. I. H.H., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 2. apríla 2009, č.k. 23 C 90/2005-329 uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 20,84 € (628,- Sk) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že štát nemá právo na náhradu trov konania. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania na účet právneho zástupcu žalovaného v sume 571,69 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Stotožnil sa so závermi znaleckého posudku znalca Doc. Ing. J. K., CSc., že vyúčtovanie úhrad na dodávku tepla na vykurovanie za rok 2002, 2003 a 2004 bolo vykonané v súlade s Prílohou č. 1 k Cenovému výmeru č. X. OÚ K. v roku 2002 a podľa Smernice S. na vyúčtovanie platieb, a preto nárok žalobcu na vrátenie platieb za dodávku tepla považoval za nedôvodný. Pokiaľ ide o príspevok do fondu prevádzky, údržby a opráv zistil, že všetci vlastníci bytov okrem žalobcu v obytnom dome na T.

v K. platili v rokoch 2002 až 2004 preddavky vo výške 5,- Sk za m2 + 105,- Sk. Ďalej zistil, že o poplatku za výkon správy rozhodlo zhromaždenie delegátov, je obsahom zálohového predpisu pre jednotlivých užívateľov bytu a jeho výška bola stanovená od 1. januára 2004 na sumu 210,- Sk. Ohľadne nároku žalobcu na zaplatenie vyrovnávacieho podielu pri zániku člena družstva, poukázal na stanovy družstva, v zmysle ktorých z čl. 26 vyplýva, že výška vyrovnávacieho podielu sa rovná výške základného členského vkladu, ktorý je podľa čl. 14 stanov 500,- Sk. Uviedol, že nárok na výplatu vyrovnávacieho podielu vzniká uplynutím troch mesiacov po schválení ročnej účtovnej uzávierky za rok, v ktorom členstvo zaniklo. Keďže žalobca vystúpil z ÚBD K., žalovaný uznal jeho nárok na výplatu vyrovnávacieho podielu v družstve vo výške 500,- Sk. Nárok na výplatu vznikol žalobcovi 10. marca 2005, preto žalobcovi okrem zaplatenia sumy 500,- Sk vznikol aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 6 % ročne, čo spolu predstavuje sumu 628,- Sk. Žalovaný v priebehu konania túto sumu žalobcovi zaslal, avšak tento ju neprijal. Preto súd prvého stupňa zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 628,- Sk (28,84 €) a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 23. marca 2010, sp. zn. 3 Co 265/2009 na odvolanie žalobcu potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania ako vecne správny s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 69,50 € na účet advokáta JUDr. I. H. do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Stotožnil sa so závermi súdu prvého stupňa o správnosti postupu žalovaného pri vyúčtovaní úhrad na dodávku tepla na vykurovanie za rok 2002, 2003 a 2004. Rovnako za správne považoval aj závery súdu prvého stupňa o záväznosti hlasovania o výške príspevkov do fondu prevádzky, údržby a opráv. Konštatoval, že súd prvého stupňa vychádzal zo správneho právneho záveru, a preto odvolanie žalobcu nie je dôvodné. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) došlo podľa názoru žalobcu tým, že

odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom mal za to, že ide o konanie, kde je dôležitý verejný záujem, ďalej z dôvodu, že na pojednávaní by bol doplnil dokazovanie dôkazmi, ktoré nemohli byť v konaní pred súdom prvého stupňa a v odvolaní predložené. K odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť podľa žalobcu aj tým, že súd na určenie výšky vyrovnávacieho podielu po vystúpení z družstva neustanovil napriek žiadosti žalobcu znalca. V dovolaní žalobca namietal, že rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietal, že súdy nižších stupňov rozhodovali vo veci podľa nepravdivého znaleckého posudku č. 1/2007 vypracovaného Doc. Ing. J. K., CSc., pričom v rokoch 2002, 2003 a 2004 platili na rozpočítanie spotreby tepla na ústrednom kúrení a tepla na ohrev úžitkovej vody pre užívateľov bytov, domácností a pre ostatných odberateľov iné technické a právne predpisy. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením namietal aj výšku trov konania pred súdom prvého stupňa z dôvodu neuskutočnených pojednávaní. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa .

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke

zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných vád vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že konanie trpí vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f) O.s.p. ku ktorej malo dôjsť tým, že odvolací súd nenariadil vo veci pojednávanie ako aj tým, že nevykonal ním navrhnutý dôkaz- ustanovenie znalca.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. O túto vadu konania ide vtedy, ak súd postupoval v konaní tak, že znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. Z toho vyplýva, že ak má ísť o naplnenie predpokladu

prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p., musí zo strany súdu ísť o porušenie konkrétneho procesného ustanovenia, ktorého bezprostredným následkom je odňatie možnosti účastníka konania konať pred súdom. Pokiaľ však procesný predpis výslovne určitú povinnosť neukladá (ako napr. ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p.), nemôže tomu zodpovedajúci postup súdu naplniť predpoklady prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008), na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení, v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku prvostupňového súdu, teda mal za to, že tento dostatočne zistil skutkový stav a o veci aj správne rozhodol. Súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku sídliska a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Rovnako nie je dôvodná ani námietka žalobcu, že tým, že odvolací súd nenariadil pojednávanie, mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože na pojednávaní by bol doplnil dokazovanie dôkazmi, ktoré nemohli byť v prvostupňovom konaní, ani v odvolaní predložené.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

K procesným podmienkam v odvolacom konaní od účinnosti zákona č. 353/2003 Z.z., ktorým sa novelizoval Občiansky súdny poriadok, patrí aj - v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania - že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote, uviesť údaje o tom, z akého dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká.

Podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Toto ustanovenie obmedzuje preskúmavaciu právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní (s výnimkou podľa § 212 ods. 2 a 3 O.s.p). Odvolací súd je viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote (§ 204 O.s.p. a § 205 O.s.p) a ktorých existencia sa v konaní súčasne aj preukázala.

Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd venoval pozornosť všetkým odvolacím dôvodom, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, vrátene tých, ktoré označil ako ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Skonštatoval, že z textu odvolania nie je možné vyvodiť existenciu takých skutočností alebo dôkazov, u ktorých sú naplnené kvalifikované dôvody podľa ustanovenia § 205a O.s.p., preto tento dovolací dôvod nie je daný (strana 5, ods. 2, posledná veta odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Nakoľko v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. možnosť odvolateľa rozširovať odvolacie dôvody zaniká uplynutím odvolacej lehoty, nenariadenie pojednávania odvolacím súdom nemohlo mať vplyv na odňatie možnosti konať

pred súdom. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobcovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Rovnako námietka žalobcu o postupe súdov nižších stupňov súvisiaca s nevykonaním navrhnutého dôkazu (neustanovenie znalca) nie je dôvodná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je ani postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny

právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za jednu právnu službu, ktorú poskytol žalovanému vypracovaním vyjadrenia z 8. septembra 2009 k dovolaniu žalobcu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 51,45 eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,21eur)] predstavuje spolu predstavuje spolu 58,66 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. októbra 2010

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová